



Izglītības un zinātnes ministrija

Vaļņu iela 2, Rīga, LV - 1050, tālr. 67226209, e-pasts pasts@izm.gov.lv, www.izm.gov.lv

Pedagogu darba samaksas pilnveides darba grupas
sanāksmes protokols Nr.11

2021.gada 23.aprīlī

Sanāksme notiek attālināti.

Sanāksmi vada: Līga Buceniece, Izglītības un zinātnes ministrijas (turpmāk – IZM) Izglītības departamenta direktore, darba grupas vadītāja

Sanāksmi protokolē: Mārīte Rozenštoka, IZM Izglītības departamenta eksperte

Piedalās: Ināra Dundure, Latvijas Pašvaldību savienības padomniece izglītības un kultūras jomā
Modra Jansone, IZM Izglītības departamenta vecākā eksperte
Igoris Grigorjevs, Ogres 1. vidusskolas direktors
Dace Kalsone, IZM Izglītības departamenta direktora vietniece izglītības statistikas un finanšu plānošanas jomā, darba grupas vadītājas vietniece
Edīte Kanaviņa, Gulbenes novada Izglītības pārvaldes vadītāja
Ivars Balamovskis, Rīgas pilsētas Izglītības pārvaldes priekšnieks, departamenta direktora vietnieks
Rūdolf Kalvāns, Latvijas izglītības vadītāju asociācijas prezidents
Gunta Lāce, Neatkarīgās izglītības biedrības pārstāve, Limbažu valsts ģimnāzijas direktore
Guntis Mačtams, Ventspils novada domes priekšsēdētāja 1. vietnieks, Ugāles vidusskolas direktores vietnieks izglītības jomā
Agija Nika, IZM Izglītības departamenta vecākā eksperte
Intra Pavloviča, IZM Finanšu departamenta vecākā eksperte
Anita Pēterkopa, Rīgas pilsētas Izglītības pārvaldes Vispārējās izglītības skolu nodaļas vadītāja
Inga Vanaga, Latvijas Izglītības un zinātnes darbinieku arodbiedrības priekšsēdētāja
Lelde Zemberga, IZM Izglītības departamenta vecākā eksperte

Uzaicinātie: Mārtiņš Bitāns, Latvijas Bankas Monetārās politikas pārvaldes vadītāja vietnieks
Lāsma Ūbele, Latvijas Pašvaldību savienības Padomniece finanšu un ekonomikas jautājumos
Anda Mičule, IZM Sporta departamenta direktora vietniece

Nepiedalās: Reinis Znotiņš, IZM parlamentārais sekretārs

2021.gada 23.aprīlī sanāksme sākas plkst. 9:30.

Sanāksmes atklāšana – L.Buceniece

IZM Izglītības departamenta direktore L.Buceniece atklāj sanākumi un izsludina sanāksmes darba kārtību (pielikumā).

1. Iepriekšējās sēdes protokola apstiprināšana

Ziņo: L.Buceniece

Nolēma:

1.1. Apstiprināt 2021.gada 8.aprīļa Pedagogu darba samaksas pilnveides darba grupas sēdes protokolu.

2. Skolu testu rezultāti

Ziņo: R.Kalvāns, I.Grigorjevs, E.Kanaviņa, G.Lāce, G.Mačtams

L. Buceniece pateicas darba grupas pārstāvjiem par atsaucību un darbu testējot pedagogu darba samaksas pilnveidoto modeli. Lai arī darba grupa ar šo sēdi noslēdz savu darbu, ir iecerēts piesaistīt auditoru uzņēmumu, kas varētu pārbaudīt izstrādāto modeli. Jau iepriekšējā pieredzē IZM ir sadarbojies ar auditoru uzņēmumiem, kas arī piedāvāja konkrētas izmaiņas šajā jomā un līdz ar to šo uzņēmumu pusē ir nepieciešamā specializācija. Noteikti arī darbs ar šo modeli turpināsies, jo darba gaitā arī tika apzināti tālākie posmi, piemēram, modeļa paplašinājums saistībā ar profesionālo un interešu izglītības jomu. Tomēr darba grupai bija precīzs uzdevums, kas attiecas tieši uz vispārējo izglītību. Tāpat arī bija pakārtots darbs, kas bija saistīts ar pirmskolas izglītības iestāžu skolotāju vienas stundas darba samaksas likmes izlīdzināšanu ar vispārējās izglītības pedagogu darba samaksas likmi. Š.g. maija sākumā IZM arī informēs Saeimas Izglītības, kultūras un zinātnes komisiju par priekšlikumiem šajā jomā. L. Buceniece arī uzsver, ka darba grupa visos trīs galvenajos uzdevumos – pedagogu darba samaksas modeļa pilnveide, skolu tīkla vadlīnijas un tiešās un netiešās izmaksas – ir strādājusi, un ir priekšlikumi katrā no šīm jomām. Skolu tīkla vadlīnijas ir kā palīdzīgs materiāls pašvaldībām, kā ceļa karte, kur virzīties. Visos šajos uzdevumos nav pielikts punkts un katrā no tiem tiek turpināts darbs.

R. Kalvāns ziņo par jauno darba samaksas modeli jeb par tā sauktās virtuālās tarififikācijas rezultātiem. Pirmkārt, R. Kalvāns informē, ka šim testēšanas procesam piegāja kā direktors, neiedziļinoties un nepārbaudot dotācijas valsts līmeņa aprēķina principos. No IZM puses bija iedota konkrēta nauda, konkrētos blokos sadalīta un savukārt viņa konkrētais darbs bija saistīts ar pārtarififikāciju atbilstoši jaunajām budžeta iespējām. R. Kalvāns sniedz vispārējo Sigulas Valsts ģimnāzijas informāciju: 283 skolēni 7.-9.klasē, 285 skolēni 10.-12.klasē, 46 priekšmetu skolotāji, 23 klases – 6 vidējas, 17 lielas; 2020./2021. mācību gadā likme par 30 stundu slodzi ir 1 100€, audzināšanas stundas svārstās no divām līdz sešām, atkarībā no vērtēšanas rezultātiem par audzināšanas darbu. Jau vairākus gadus skolā ir "mīksto stundu" jeb citu pienākumu slodzes sistēma, t.i. mainīga apjoma citu pienākumu attiecība slodzē. Par finansējumu: šobrīd dotācija kopā bija 65 256€, piemaksām 8 612€, administrācijai 7 055€ un atbalsta funkcijai 2 554€. Jaunais aprēķina modelis nosaka dotāciju kopā 99 654€, piemaksām 10 476€, administrācijai 10 838€ un 6 091€ atbalsta funkcijai. Tika veikta ļoti stingra, aritmētiska pārtarififikācija ar slodzes attiecību 60% (kontaktstundas) un 40% (gatavošanās stundas). Ja būtu piemērots esošā modeļa ietvaros pacelta dotācija uz minimālo likmi 900€ par slodzi, tad dotācijas apmērs būtu 74 342€. Tātad šo pieaugumu līdz 99,7 tūkst.€ veido ne tikai likmes pieaugums. Likme par 40 stundām veidojas 1 775€, kontaktstundas samazinās par 23 (cilvēku skaits, kuriem samazinās kontaktstundu skaits), veidojas 11 vakances priekšmetu skolotājiem jeb 5,7 slodzes. Katrā no finansējuma blokiem ir pārpalikums. R.Kalvāns īpaši izceļ būtisku atlikumu pie piemaksu bloka un atbalsta funkcijas – šeit iespējams ir nepieciešams pārskatīt kritērijus, jo objektīvi nav skaidrs, vai tiešām ir domāts, ka pāris cilvēkiem tiktu

maksāta 3 000€ alga, vienkārši lai būtu iztērēta nauda. Administrācijas blokā direktoram veidotos 2 300€, vietniekam 1 800€, mentora vakancei 1 200€ un bibliotekāram un psihologam 1 500€. Vakanču lielākā nepieciešamība veidojas pamatizglītības klasēs un ir uzskaitīti visu priekšmetu iztrūkstošās stundas. R.Kalvāns atzīmē, ka divos mācību priekšmetos, kur stundu skaits ir zem 10, būtu jāļauj direktoram kaut kāda brīvība no 60% un 40% - grūti vērtēt kādā apmērā 5% vai 10%. Analizējot likmes izmaiņas, kas iepriekš bija 1 100€, pēc modelēšanas – 1 775€ (apmēram +168€ par slodzi). Piemaksu apmērs valsts ģimnāzijā no 10% uz 20%. Lielākā darba samaksa par 40 stundām ir 2 258€ un 2 248€. Papildus tam R. Kalvāns izmodelēja arī proporciju 70% un 30%, kad veidojas būtiski mazāk vakanču, un kā direktoram, otrs variants ir vienkāršāks. Likme veidojas jau vairs ne 1 775€, bet jau 2 100€, kas ir ļoti cienīga. Veidojas jautājums, kur paliek vietnieku atlīdzība, jo neizdodas vairs celt darba samaksu šiem darbiniekiem. Pie slodžu proporcijas 60% un 40% Siguldas Valsts ģimnāzijā strādātu 55 skolotāji, pie 70% un 30% tie būtu 50 skolotāji. Otrā gadījumā lielākā alga jau būtu 2 527€. R. Kalvāns atzīmē, pedagogi piekristu 70% un 30% sadalījumam, jo ir ievērojams algas pieaugums. Noslēdzot R. Kalvāns sniedz šādus priekšlikumus:

- 1) būtu jānodrošina iespēja direktoram individuāli vienoties par citu slodzes attiecību, piemēram, 10% robežās;
- 2) jāveido tiesiskā regulējuma atruna, kādos gadījumos atbalsta funkcijas budžeta daļu var novirzīt citām pozīcijām; treškārt, valsts ģimnāzijām neveidot īpašu regulējumu, tam būtu jābūt integrētam kvalitātes fondā direktora rīcībā, akcentējot, ka jau Siguldas Valsts ģimnāzijas piemērs apliecina, ka ir pilnībā atbilstošs un labs esošais piedāvājums;
- 3) būtu nepieciešams noteikt iekšējo ierobežojumu piemaksām, piemēram, 30%, tad šādā ierobežojumā neiekļaut valsts ģimnāzijas;
- 4) ar Ministru kabineta regulējumu būtu jānosaka minimālās direktoru likmes, aptuveni par 15% augstākās nekā tās ir šobrīd, lai nodrošinātos no tā, ka pašvaldība mākslīgi ierobežotu algu, jo, piemēram, izpilddirektoram ir zemāka alga;
- 5) būtu jāpārskata direktoru algu un skolēnu skaita skalu, samazinot skolēnu skaita grupas, būtu nepieciešamas lielākas skalas nekā šobrīd esošajā regulējumā;
- 6) abos gadījumos būtu jāpalielina administratīvais budžets uz kvalitātes fonda rēķina, piemēram, -1,5%. Iepriekš jau R.Kalvāns arī bija atzīmējis, ka varētu būt elastība starp izdevumu blokiem un šeit viņš to atkārtoti akcentē;
- 7) saglabāt vietnieku un direktora likmes proporciju 80% apmērā.

Diskusija:

M. Jansone ļoti atzinīgi vērtē veikto un pateicas par detalizēto testu, jo tas bija tieši tas, ko IZM ļoti sagaidīja. Šāda līmeņa atgriezenisko saiti var sniegt tikai praktiķi un IZM to nevar pie labākas gribas īstenot saviem spēkiem. Visi sniegtie priekšlikumi ir tādi, kurus modelī būs vērts pārbaudīt. Viens jautājums, kuru uzreiz vēlētos precizēt, būtu par to, kādas iekšējās robežas būtu saglabājamās? R.Kalvāns atbild, ka galvenās pārdomas bija par atbalsta funkcijas un piemaksu izdevumiem un iespējām šos izdevumu blokus lietot elastīgāk.

L.Buceniece arī pateicas par R.Kalvāna ieguldīto darbu un uzdod jautājumu par atbalsta personāla nepieciešamību valsts ģimnāzijā. Ir saprotams, ka valsts ģimnāzijā nav nepieciešami logopēdi vai pedagoga palīgi, taču kā lūdzu tiek organizēts karjeras konsultantu darbs. Vai šo atbalsta personālu nodrošina novada līmenī, vai tas ir aktuāls jautājums? R. Kalvāns atbild, ka Siguldas Valsts ģimnāzijas gadījumā karjeras konsultanta funkciju veic viens no direktora vietniekiem, kura amata pienākumos ir integrēti šie atbalsta uzdevumi. Pateicoties ekonomijai varētu palielināt sociālā pedagoga, kas šobrīd ir uz 0,3 slodzes, darba apjomu, tā samazinot radušos pārpalikumu.

I. Dundure jautā, kas Siguldas Valsts ģimnāzijā nodrošina datorsistēmu uzturētāja funkciju un palīdz pedagogiem ar IT jomu? R. Kalvāns atbild, ka Siguldas Valsts ģimnāzijai ir paveicies ar

pašvaldību, ja tā drīkst kopsavilkt, un Siguldas Valsts ģimnāzijā viens no direktora vietniekiem atbild par IT jautājumiem un viņam arī palīdz datorsistēmu administrators. Abas šīs štata vietas ir finansētas no pašvaldības un šajā gadījumā samaksa bija nelielāka nekā vietniekiem no mērķdotācijas.

I.Vanaga jautā par 10% koridoru proporcijai 60% un 40% līdz 70% un 30% – vai tas bija domāts visos gadījumos? R.Kalvāns atbild, ka šeit būtu svarīgi tiesību aktos fiksēt šos izņēmuma gadījumus, piemēram, fiksējot konkrētu apstākļu iestāšanos, direktors var rīkoties elastīgāk. I.Vanaga atbild, ka ir skaidra problēmas situācija, ka veidojas šīs skolotāju vakances un nav skaidrs, kas šīs mācību priekšmetu "astītes" paņems, tad tomēr veidojot šādu amplitūdu, var veidoties situācija, kad gadījumā jau ir tarificētas 24 kontaktstundas un ir nepieciešamība vēl pielikt klāt trīs stundas un kopsummā veidojot 27 stundas, kas būtu kā papildu stundas un ar dubulto apmaksu, kam mēs neesam gatavas. R.Kalvāns atbild, ka aprēķinos, kurus viņš iepriekš prezentēja negāja runa par kontaktstundām. Gāja runa par stundām kā tādām, kas pietrūkst – tās nebija kontaktstundas, bet kopā stundas. Vienlaikus var provokatīvi atzīmēt, ka pie tā paša dotācijas apmēra un mazāka cilvēku skaita, katram darbiniekam tiek vairāk.

G.Lāce jautā, vai audzināšanas stundas tika liktas pie "cietajām" vai "mīkstajām" stundām? R.Kalvāns atbild, ka tās ir pie tā sauktajām "mīkstajām" stundām, tās ir vēl papildu. Ir kontaktstundas, tad 60% un 40% citiem pienākumiem, un vēl ir vieta audzināšanai klāt.

I.Grigorjevs ziņo par testa rezultātiem Ogres novadā. Finansējuma excelis bija nosūtīts astoņām novada skolām, un pirms skolas sāka šo darbu, bija organizēta video tikšanās, kurā tika arī izskaidrots, kā šo tabulu aizpildīt. Neskatoties uz to, katrai skolai bija ļoti dažāda interpretācija, ko un kā jādara, un tas ir tikai normāli, jo dažādi darbinieki ir iesaistīti šajā procesā un dažāda ir pieredze. Visas skolas šo darbu paveica. Ar katru skolas direktoru bija individuālas sarunas, kuru rezultātā arī bija konkrēti secinājumi:

1) šobrīd vadības grupas darba samaksa ir piesaistīta mācību plānam. Ir divi labi piemēri – Ogres Valsts ģimnāzija, kur ir 7.-12.klase un Ogres sākumskola, kur ir 1.-6.klase. Tā kā administrācijas atalgojums ir piesaistīts mācību plānam, kur no 7.-12.klasei ir vairāk kontaktstundu, un attiecīgi arī kopējais finansējums un administrācijas finansējums ir lielāks, nekā tas ir sākumskolai. Tomēr vidusskolā ir mazāks skolēnu skaits, un mūsdiā tas nav pareizi. Novadīt skolu ar 753 skolēniem 1.-6.klašu posmā ir tik pat sarežģīti vai pat sarežģītāk jeb vienkārši darbietilpīgāk nekā vadīt skolu ar 507 skolēniem. Finansējums lielāks administrācijai bija vidusskolai 10 695€ pretstatā sākumskolas gadījumam ar 8 384€. Tas nedaudz arī izskaidro iepriekš aplūkoto Siguldas Valsts ģimnāzijas gadījumu, kur atvēlēta nauda ir visai liela administratīvajai funkcijai. Piemērotāka piesaistes bāze būtu skolēnu skaits vai teorētisko (normēto) klašu skaits. Šobrīd no datiem redzams secinājums, ka mākslīgi palielinās administratīvais finansējums tām skolām, kurām ir vecāki bērni.

2) par atbalsta aprēķina principiem nebija skaidrs, kā tas bija noteikts katrai skolai. To, ko varēja no abiem iepriekš minētajiem piemēriem konstatēt, bija tas, ka mazāk skolēnu gadījumā finansējums bija mazāks (6 011€) un nedaudz lielāks tas bija skolā ar vairāk skolēniem (7 663€). Jebkurā gadījumā šāds piedāvājums šķiet aplams, jo Ogres Valsts ģimnāzijā nav neviena skolēna, kuram būtu speciālās izglītības programma, savukārt Ogres sākumskolā tādu ir 40 un vairāk, bet finansējums ir teju vienāds. Vēl vairāk, zinot speciālās izglītības atbalsta funkcijas nozīmi tieši 1.-6.klašu posmā, lielākais korekcijas darbs norit līdz 3.klasei un pēc tam līdz 6.klasei. Vidusskolas klasēs šāds korekcijas darbs ir minimāls. Logopēds, speciālais pedagogs, pedagoga palīgam – galvenie darbi ir 1.-6.klašu posmā – šobrīd finansējuma piešķirums to neatspoguļo. Protams, arī vidusskolas klašu posmā ir karjeras pedagogs un tā ir tikai viena pozīcija, pretstatā uzskaitītājām pozīcijām 1.-6.klašu posmā. M.Jansone lūdz vārdu sniegt precizējumu par šo tēmu. Šobrīd tajā finansējumā, ko skolas saņēma ir saskaitītas divas kompleksas daļas: pirmā daļa ir 5,43% finansējuma, kurus mēs arī prezentācijās rādījām, ka

mēs tos gribētu novirzīt pašvaldībām, kuras tālāk to virzītu skolām. Šeit iet runa par psihologa, logopēda, karjeras konsultantu; savukārt, otrā daļa veidojas tādējādi, ka skolās, kur ir iekļaujošie bērni (51., 52., 53., 54., 55., 56. un 57. programmu gadījumā uz septiņiem bērniem, 58. un 59. programmu gadījumā uz četriem bērniem slodze), kā arī skolās, kur šādu speciālo izglītojamo nav, piedāvātu 3% finansējumu, lai sniegtu atbalstu, piemēram, reemigrējušiem bērniem; papildu nodarbības bērniem, kuriem kādā mācību priekšmetā ir atpalcība; pedagoga palīga piesaistīšana sākumskolas klasēs. Jautājumā par atbalsta personālu valsts ģimnāzijām diemžēl arī nav tik viennozīmīgi. Jo mums ir liels skaits valsts ģimnāziju, kurām bez 7.-12.klasēm ir arī 1.-6.klases, kas mēdz arī būt diezgan palielas. Šeit paredzam, ka jādoma par pedagoga palīgu sākumskolas posmā lielu klašu gadījumā. Viens risinājums būtu šim atbalsta finansējumam noņemt robežas, taču pateikt, ka visām valsts ģimnāzijām šo daļu vajadzētu mazāku, arī nebūtu pareizi, bet tas varētu vairāk attiekties uz tām, kurām ir 7.-12.klašu posms. I.Grigorjevs piemetina, ka pateicoties šim M.Jansones komentāram, ir skaidrs finansējuma sadalījums un, protams, situāciju noteikti mainītu tas, ka 5,43% ietu pašvaldības līmenī, nevis skolas;

3) aprēķinot finansējumu mācību plānam, būtu jāparedz sešas papildu stundas 12.klasei izglītības standarta prasībām atbilstošā projekta darba veikšanai. Projekta darbs paredz, ka 12.klasē veidos projekta darbus tajā padziļinātajā mācību kursā, kurā vēlēšies. Piemēram, ja skolā ir viena 12.klase, kas var pat sadalīties četrās grupās, jo standarts nosaka prasību skolai noteikt vismaz četrus padziļinātos priekšmetus. Katrā priekšmetā ir nepieciešamas divas papildu stundas nedēļā un sešas stundas būtu minimums papildu stundu mēnesī;

4) skolu direktori piekrīt idejai nofiksēt minimālo citu pienākumu apjomu atkarībā no kontaktstundu skaita, 30% no 40 stundām;

5) modelī nepieciešams iestrādāt pašvaldību līdzatbildību par nelielu skolu finansēšanā, pretējā gadījumā valsts apņemas finansēt neefektīvu skolu tīklu.

Diskusija:

L.Buceniece pateicas I.Grigorjevam par izdarīto darbu un konkrēto skolu iesaistīšanu šajā testēšanas darbā. Jau ir divi labi izanalizēti praktiskie piemēri, kas palīdzēs modeļa pilnveidē.

I. Dundure lūdz atbildēt uz jautājumu, vai tika arī rēķināts finansējums mazajām skolām?

I.Grigorjevs atbild, ka vienīgie, kas neiekļāvās pamatskaiņos ir Taurupes pamatskola, un lielā mērā tas ir tāpēc, ka tā izglītības darbu īsteno trīs dažādās vietās, kur arī tiek nodrošinātas apvienotās, mazās klases. Visas pārējās skolas, piemēram, Ķeipenes pamatskola, Madlienas vidusskola, Suntažu vidusskola, iekļāvās jaunajā finansējuma modelī.

E. Kanaviņa ziņo par veikto analīzi Gulbenes novada trim skolām, kuras palīdzētu redzēt to atšķirīgo, ko sniedz jaunais pedagogu darba samaksas modelis – Gulbenes novada vidusskolai, Tirzas pamatskolai un Gulbīšu pamatskolai. Gulbenes novada vidusskolā ir vairāk par 1 100 skolēniem (skolēnu skaits atbilstoši klašu posmiem ir 1.-6.klase 624 skolēni, 7.-9.klase 338 skolēni un 10.-12.klase 203 skolēni), Gulbīšu pamatskola ir pati mazākā novada skola (60 skolēni), savukārt Tirzas pamatskola ir vidēja izmēra pamatskola (100 skolēni) un šajā skolā ir ļoti daudz iekļaujošo bērnu un bija interesanti novērtēt, kā pie jaunajiem nosacījumiem būtu finansētas visas vajadzības, kas ir izglītības iestādē. Daudzi jautājumi, ko jautāja arī mūsu novada direktori, jau tika akcentēti no R.Kalvāna un I.Grigorjeva puses, tāpēc neatkārtosos. Modelējot tika skatīti divi varianti: 1) situācija, kad mācību plāns ir tāds pat kā šajā mācību gadā (2020./2021.m.g.) un neievērojot proporciju 60% un 40%; 2) situācija, kad ir ievērota 60% un 40% proporcija un viena audzināšanas stunda kā "cietā" stunda un pārējās "mīkstās" stundas. Secinājumi par vidusskolu. Ja šobrīd skatās uz algas likmi, tad tā ir 900€. Algas likmes nav diferencētas, tās ir vienādas visiem, proporcija starp kontaktstundām un stundām citu pienākumu veikšanai šajā gadā ir 70% un 30%. Pie IZM piedāvātās dotācijas, ja veidotu mācību

plānu, tad skolotāja likme celtos uz 1 350€, darba apstākļi paliktu tie paši, bet darba samaksa pieaugtu. Savukārt, saglabājot algu esošajā līmenī, noslodze uzlabotos – par mazāku darba apjomu, būtu labāka samaksa. Ja noteiktu minimālo proporciju 60% un 40%, ka arī sporta skolotājiem būtu 40% citiem pienākumiem, kur ietilptu gan gatavošanās, gan individuālais darbs. Tad pie esošās situācijas mācību priekšmetiem, kur labošana un individuālais darbs ir lielākā proporcijā, tad šai proporcijai būtu jābūt vēl lielākai, ja vērtējam kritiski, cik tiešām laika nepieciešams ieguldīt gatavojoties atkarībā no mācību priekšmeta veida. Pie proporcijas 60% un 40% veidojas vakances 6,5 likmju apmērā. Un galvenās bažas šeit ir, kur šos speciālistus rast. Proporcija ir jāmaina, taču iespējams jāskatās atkarībā no mācību priekšmeta. Visos finansējuma blokos neveidojās kāds pārpalikums vai sajūta, ka to varētu izmantot neracionāli. Runājot par pedagoga palīgu būtu labi, ja tas būtu attiecināms arī uz mācību plānu, jo šobrīd to vairāk attiecina uz speciālo izglītību. Turpinājumā E.Kanaviņa prezentē modelēšanas rezultātus par vidēja lieluma pamatskolu (1.-6.klases 74 skolēni un 7.-9.klases 28 skolēni), arī šeit ieguvums ir būtisks. Ja šajā mācību gadā proporcija ir 83% un 17%, un jauno tarifkāciju veidojam proporcijā 60% un 40%, un tikai divu mācību priekšmetu (sports, mājturība un tehnoloģijas) gadījumos šī proporcija neizturēja nosacījumus un veidojās savādāk. Iekļaujošās izglītības finansējumam jāsasniedz bērns, nevis jāpalielina likme. Šajā tarifkācijā ļoti grūti bija nolasīt, kā šim finansējumam būtu jānonāk līdz bērnam, šeit nebūtu jābūt individuālām konsultācijām, bet gan tiešām precīzam darbam ar izglītojamo, kas mērķēts uz viņa iekļaušanos izglītības procesā. Būtu labi šeit skaidri fiksēt, ka skolas drīkst vairāk atvēlēt finansējumu, tā sacīt "mīkstajām stundām", lai nebūtu pārmetumu par nekorektu finansējuma attiecināšanu. Trešā skola ir pati mazākā skola novadā (1.-6.klases 37 skolēni un 7.-9.klase 23 skolēni), kuras gadījumā arī bija veido divi scenāriji. Pie esošā finansējuma skola varēja pastāvēt pie proporcijas 90% un 10%, savukārt ar jauno finansējumu jau ir iespēja uzlabot proporciju līdz 80% un 20%. Tas, ka maza skola saņem papildu finansējumu, ietekmē apvienotās mācību priekšmeta klases. Un pirmais, ko dara šādas iestādes vadītājs, ir mēģinājums dalīt mācību priekšmetu klasēs. Palielinās stundu skaits, bet nepalielinās proporcija citu pienākumu stundām. Šajā skolā ir daudz mikro klases, un ja būtu 50% jāfinansē pašvaldībai, tad ziemā veiktie aprēķini liecināja 2 169€ pašvaldības līdzfinansējumu, un būtu vieglāk nodrošināt 60% un 40%. Ar skolēniem strādā 18 skolotāju, un tas nav vienkārši, jo īsti risinājumu nav. Izaicinājumi ir mazs stundu skaits, bet jāspēj piesaistīt daudz skolotāju. Ir tikai atsevišķi skolotāji, kas strādā šeit pamatdarbā, bet lielākā daļa strādā vairākās skolās. Ja tomēr mazās skolas saglabā, tad jābūt 1) arī augstskolā programmā jāparedz sākumskolas un pamatskolas pedagogiem plaāku specializāciju un 2) administrācijas izmaksas šobrīd līdzfinansē pašvaldība un arī ar jauno modeli situācija neuzlabojas. Ar jauno modeli darba samaksa palielinās, bet vājie punkti arī saglabājas. Ir nepieciešams atbalsts no pašvaldības mazajām skolām. Jābūt skaidram sadalījumam starp valsts un pašvaldības atbildību.

Diskusija:

L.Buceniece uzdod precizējošu jautājumu, vai mazā skola ir sākumskola vai pamatskola ar 60 skolēniem? E.Kanaviņa atbild, ka tā ir pamatskola. Ja šīs pamatskolas nebūtu, tad nebūtu arī izglītības pieejamības, jo ģeogrāfiski tā ir izvietojusies iedzīvotāji. Pašvaldība domā par šīs skolas saglabāšanu. Novadā pieredze ir ar izglītības posmu maiņu izglītības iestādēs, pārejot uz 1.-6., tad 1.-4, tad 1.-3.posmu un beigu galā tāpat likvidējot skolas, jo diemžēl sāk darboties mehānisms, ka ja lielais bērns jāved tālāk, tad arī jaunāko bērnu ved tālāk. Ceļā tiek pavadīts vairāk nekā stunda (1 stunda 20 minūtes), it kā skolas tuvu, bet ceļu kvalitāte pagarina šo ceļā pavadīto laiku un arī bērnu dzīves vietu izvietojums rada pārvaldījumu trajektorijas, kas attiecīgi prasa papildu laiku. Tāpēc arī novadā tiek domāts par šo skolu saglabāšanu. No Jaungulbenes pagasta bērni tiek vesti uz Gulbeni un jādara tomēr tas, lai tiek izvēlēta sava pagasta skola. Tas

prasa noteiktas investīcijas, kas, protams, tajā brīdī palielina izmaksas uz vienu izglītojamo. Ja sāk samazināt skolu pa posmiem, tad skola sākt izsīkt.

I.Dundure jautā, kuros klašu posmos ir apvienotās klases, un kādi ir sasniedzamie rezultāti pa klašu posmiem. E.Kanaviņa atbild, ka apvienotās klases neveidojas tā, ka būtu apvienota, piemēram, 1. un 2.klase un 4. un 5.klase, bet tās veido uz mācību priekšmetiem. Latviešu valodā, matemātikā un svešvalodā cenšas neapvienot nevienu klasi, bet vizuālā māksla, dabas zinības, sports tiek apvienotas. Skolotāji veidojas daudz, jo kvalifikācija vēsturei un sociālajām zinībām ir atšķirīga, un nācās meklēt pedagogus. Kultūrvidi izglītībai veidot ir ļoti grūti, un šī konkrētā Gulbīšu pamatskola, bija kādreizējā vidusskola ar ļoti augstiem sasniegumiem, kas vairākkārtīgi ir saņēmusi gan Pūces balvu, gan dažnedažādas balvas un augstus sasniegumus matemātikā, gan OCE un šīs skolas beidzēji ir ar labi nodrošinātiem darbiem un tie cilvēki, ar kuriem mēs novadā ļoti lepojamies, tāpēc par kvalitāti nav šaubu, bet realitāte ir tāda kāda ir. Žēl, ka skolēnu skaita dēļ šai skolai ir grūti pastāvēt.

L.Buceniece papildina, ka arī skolu vadlīnijās tiek akcentēts, ka ir jāsauglabā skola pēc iespējas tuvu dzīvesvietai, arī apvienojot ar pirmsskolām. Aicinām pašvaldības izvērtēt skolas 7.-9.klašu posmā visu kvalitāti. E.Kanaviņa šeit piemetina, ka būtu labi apdomāt vēstījumu sabiedrībai par skolu tīkla optimizāciju. Ja mēs sakām, ka mazajās skolās ir vājāka kvalitāte, tad vecāki dzird šo vēstījumu un pēc tam jau ir teju neiespējami lauzt šo stereotipu. Runājot par kvalitāti nebūtu jāvispārina uz mazajām skolām, jo ir individuāli gadījumi, kad kvalitāte ir ļoti laba, un kad tā ir ļoti zema. Tikko vecāks sajūt, ka ir bērnu skaita kritums, tas nes savas sekas līdz – kad skolotāji vairs nav pamatdarbā, un iestāstīt vecākiem, ka bērnus nevajadzētu vest uz tālākām skolām. Jo diemžēl kopīgi ir izveidots viedoklis, ka mazas skolas nozīmē zemu kvalitāti. Cīnīties ar šo stereotipu ir bezcerīgi.

G.Lāce ziņo par Limbažu Valsts ģimnāzijas virtuālās tarifācijas rezultātiem. Sākumā tiek minētas labās ziņas atbilstoši modelētajai situācijai – veidojas bagāts direktors ar algu 2 200€, turīgi vietnieki ar algu 1 760€ un labi nodrošināti skolotāji ar algu 1 660€ (šobrīd aptuveni 1 200€ par 40 stundām). Modelējot G.Lāce arī piegāja līdzīgi kā to darīja pārējie kolēģi, faktiski tāpat kā minēja iepriekš R.Kalvāns – direktora pieeja. Tika iedota virtuālā "maciņa" nauda, cik kurā izdevumu blokā varēja tērēt, un uz esošā mācību gada plāna izveidots jauns aprēķins līdz katram mācību priekšmetam, skolotājam. Administrācijas blokā tika plānots viss atbilstoši tām vajadzībām, kādas tās ir šobrīd. Jaunais finansējums ļāva kopumā redzēt šo diezgan ievērojamo pieaugumu. Tālāk jau nāk kontaktstundu ietekme, un G.Lāce informē, ka ir ievērojams skaits skolotāju, kur kontaktstundas ir +/- viena, divas stunda. Ļoti daudz tādu skolotāju, kur sanāk 28 kontaktstundas, un tas veido proporciju 70% un 30%, savukārt, ja neiedod šo vienu klasi, tad veidojas vien 22 kontaktstundas, kas ir nepietiekami. Šeit līdz ar to veidojas tā robeža, kuras intervālā vēlētos brīvību. Paceļot likmi, tomēr būtu jābūt tiesībām mainīt šo proporciju starp 60% un 40% un 70% un 30%. Šādu brīvību pieļaujot, aprēķinos nekas lieks neveidojas. Nākamais jautājums ir par sākumskolas skolotājiem, kas māca pirmajās trīs klasēs savu sākumskolas klasi, viņam ir 17 kontaktstundas. Šobrīd situācija bija tāda, ka pievienojot kādu pulciņa darbu, pievienojot kādu mācību priekšmetu, ko viņi māca 4.klasē, t.i. pievienojot kādas sešas stundas klāt, viņiem arī izveidojās pilnā slodze. Realitātē gan ikdienas procesā nav zināms, vai viņi būs gatavi klāt ņemt šīs sešas papildu stundas. Tāpat arī jautājums par audzināšanas stundām, tā arī tomēr nav skaidrs, kurā no sadaļām tās iekrīt. Ja, piemēram, ir divi matemātikas skolotāji – viens no viņiem audzina klasi un viņam pienākas piecas papildu stundas, un otrs – neaudzina un attiecīgi viņam nepienākas šīs papildu stundas. Kā ir pareizi sadalīt šo atlikumu? Viņiem abiem pienākas pie esošajām 24 stundām šīs 16 stundas labošanai un gatavošanās darbiem, un kurā vietā šajā algoritmā ir audzināšana. Modelis nedod skaidru priekšstatu, kur tieši šīs stundas jāierēķina. Palīgpersonāla jautājums pamatskolas posmam nav pietiekams, un pedagoga palīgam nesanāk 40 stundu slodze. Limbažu Valsts ģimnāzijā ir

vajadzīgi vismaz trīs pedagoga palīgi, un līdz ar to, lai varētu iekļauties iedotajā finansējumā jau tika apvienots pedagogu finansējums un atbalsta personāla finansējums. Pie tam, zinot, ka daļa no šīs naudas ietu pa tiešo uz pašvaldību, maz būtu ticams, ka būtu nodrošinātas visas skolai nepieciešamās funkcijas, kas vēl vairāk pastiprina nepieciešamību paredzēt elastību starp finansējuma blokiem. G.Lāce turpina ar testa rezultātiem, ja piemēro proporciju 60% un 40%, tad sanāk astoņas vakances, no kurām četras nav saistītas ar reformu. Nesaistīta informācija – un diemžēl uz šobrīd izsludināto skolotāju vakanci nav neviena pieteikuma.

Diskusija:

R.Kalvāns papildina G.Lāces izteikto informāciju par vakancu situāciju, ka atrast darbiniekus ir ļoti grūti. Arī tas, ka Sigulda ir tuvāk Rīgai nekā Limbaži, tam nav nekādas nozīmes. R.Kalvāns jautā par vadības jautājumu, kāds būtu G.Lāces viedoklis par administrācijas naudu. G.Lāce atbild, ka, ņemot vērā, ka Limbažu Valsts ģimnāzijas gadījums aptver visus klašu posmus un līdz ar to aprēķina principi skolu neietekmē, kā tas ir, piemēram, Siguldas Valsts ģimnāzijas gadījumā. Taču G.Lāce norāda divus būtiskus punktus: 1) lai administrācijas nauda ir stabila starp gadiem; 2) lai vietnieku finansējums ir lielāks par skolotāju algu. Jo pēc fakta visi darbinieki ir skolotāji, un neviens nevēlas papildu spriedzi ar šo vietnieku darbu. Šobrīd atšķirība ir lielāka, nekā pēc jaunā aprēķinu principa, kas nebūtu atbalstāms. G.Lāce arī uzdod jautājumu, vai vietnieki var kaut ko mācīt, vai direktori var kaut ko mācīt. Šobrīd esošajā regulējumā tas nav ļoti korekti. Septiņas papildu stundas ir jau priekšmeta stundas, un gatavošanas darbi viņam ir bez apmaksas.

L.Buceniece pateicas G.Lācei par šo jautājumu, jo tieši par šo jautājumu būtu pateicīgi saņemt darba grupas kā kolēģu viedokli. Jo diemžēl pie esošās 40 stundu darba nedēļas nav iespējas radīt direktoram un vietniekiem izņēmumu par vēl papildu astoņām darba stundām nedēļā. Jāmeklē būtu variants, kā direktors un vietnieks var veikt šo darbu savas slodzes ietvaros, un izdomāt to mehānismu, kā par to samaksāt nepasakot, ka tas ir papildu esošajai 40 stundu slodzei. Vai veidotos, piemēram, kāds koeficients direktoram?

I.Balamovskis sniedz repliku un aicina pie šīs tēmas pielikt arī jautājumu par to, ka vietnieka alga ir 80% no direktora, kura alga savukārt ir atkarīga no skolēnu skaita. Atgādina, ka pedagoga algu var palielināt līdz 50% un sabiedrība nesaprot, ka zemākā algas likme ir tikai aprēķina formula, un pedagogs ir cita darba samaksa. Vai ir nepieciešams saglabāt šo minimālo algas likmi, kas maldina sabiedrību, jo neatspoguļo faktisko situāciju? Tā ir tikai daļa no algas aprēķina formulas. Ja salīdzina divas skolas ar vienādu skolēnu skaitu, viens no direktoriem palielina slodzes likmi, bet otrs direktors vairāk orientējas uz to daļu, kas tieši nonāk līdz bērnam (individuālās konsultācijas, atbalsts bērnam). Būtu labi, ja ar jauno modeli šie jautājumi tiktu sakārtoti. M.Jansone jautā, kāds būtu piedāvājums, kā atrisināt šo minimālās likmes pieeju? Jau šobrīd 70% no pedagogiem nav šī zemākā algas likme. I.Balamovskis atbild, ka iespējams šeit ir lietderīgi vēlreiz skatīt Lietuvas un Igaunijas pieredzi, un veidot mērķi, ka skolās ar vienādu mācību plānu, klašu skaitu arī būtu vienāds atalgojums neatkarīgi no ģeogrāfiskās atrašanās vietas, veidojot kādas nelielākas algas intervāla robežas, piemēram, no 900€ līdz 1 000€. Savukārt, lai mēs varētu piesaistīt tos profesionāļus, kas būtu gatavi strādāt par direktoriem un vietniekiem, tur vajadzētu būt motivējošai sadaļai, kas šo piesaisti veicina. Ir svarīgi rast to līdzsvaru starp pedagogu un administrācijas algas apmēru. Diemžēl, ja skolā tiek novirzīta uz bērnu orientētā nauda (projekta darbu neapmaksā, konsultācijas neapmaksā, pedagoga palīgu nedodam u.c.), bet tikai kāpināta likme pedagogam, kurš jau plkst. 15:00 dodas mājās, vai tas ir mērķis? Būtu uzdevums fiksēt skolotāja algu. Arī proporcija 60% un 40% šobrīd nav paceļams daudzās skolās, un vairāk iespēju ir spēt nodrošināt darbu ar likmes proporciju 70% un 30%.

I.Balamovskis jautā par to, vai jaunajā modelī ir paredzēts teritoriālais koeficients? M.Jansone atbild, ka tikai tādā mērā, ka pierobežas vidusskolu mazajām klasēm (no 6 līdz 14 skolēniem)

tiek rēķināts vidējās klases apmērs, kā arī zemo blīvumu novados, atsaucoties uz diviem novadu veidiem, kas minēti Ministru kabineta 2016.gada 5.jūlija noteikumos Nr. 447 "Par valsts budžeta mērķdotāciju pedagogu darba samaksai pašvaldību vispārējās izglītības iestādēs un valsts augstskolu vispārējās vidējās izglītības iestādēs" 9.1. un 9.2. apakšpunktos. Tie ir tā sauktie mazie novadi un reģionālās nozīmes pilsētas mazie novadi, kuriem arī 1.-6.klasēm ar 5-7 skolēniem klasē tiek rēķināts mazās klases finansējuma apjoms. Pārējiem visiem ir vienāds aprēķins. I.Balamovskis atgādina, ka tālākās izglītības satura reformas kontekstā arvien vairāk nāks dalītās klases, un šie aspekti arī jāparedz modeļa aprēķinos, kas nāktu pēc trīs gadiem. G.Lāce piemetina, ka tas jau tika ņemts vērā šajā modelēšanā.

R.Kalvāns ilustratīvi komentējot iepriekšējo diskusiju, arī parāda to, ka Siguldas Valsts ģimnāzijas labākie skolotāji saņem darba samaksu saņem lielāku nekā direktora vietnieki, un šis jautājums sen jau ir pieņemts šādi. Protams, ja skatās pret vidējo skolotāja atlīdzību skolā, tad direktora vietnieki saņem nedaudz vairāk.

I.Balamovskis atgādina, ka arī jomu koordinatoriem būtu nepieciešams nodrošināt skaidru administratīvo slodzi un tikai tad mācību stundas. Ja citādi no sākuma ir mācību stundas un tikai piemaksa 50€, tad nebūs sasniegts gaidītais rezultāts. Arī klases audzinātāju nedefinēt kontaktstundās ir ļoti nevienkārši. Drīzāk Igaunijas piemērs ar atsevišķu amata vietu ir pievilcīgāks. Ja audzināšanas funkciju sadala ar mentoriem un kopā ar pašvaldību sadala atbildību. M.Jansone sniedz komentāru par klases audzināšanu. To šobrīd modelī neskatās, kā iekļaušanu citos pienākumos, bet gan kā piemaksu. Taču šeit būtu nepieciešams konkrēti atrunāt visu normatīvajā regulējumā, atsaucoties uz R.Kalvāna teikto par 30% piemaksu kopējo apmēru. Igaunijas piemērā klases audzināšana ir piemaksa, un klases audzināšana neiekļaujas tajās 40 stundās. Atbildot par metodiskajiem darbiniekiem, jomu koordinatori, kur skolas ietvarā viņiem jābūt mācību priekšmetu skolotājiem, bet ar mazāku stundu skaita slodzi. Tāpēc skolā jābūt brīvam regulējumam, ka skolā ir pedagogi, kas iet stundās ar 10 stundām, 12 stundām, cik nu kurā mācību priekšmetā, savukārt pārējais darba laiks ir apmaksāts citiem pienākumiem – šajā gadījumā metodiskā darba pienākumiem. Esošajā Ministru kabineta 2016. gada 5.jūlija noteikumu Nr.445 "Pedagogu darba samaksas noteikumi" 32.punkta kontekstā, un diskutējot ar skolām, analizējot tarififikācijas – redzam, ka 80% ir citiem pienākumiem, skolas sniedz atbildi, ka šis darbinieks ir skolas metodiskā darba vadītājs. R.Kalvāns šajā kontekstā ierosina, ka būtu iespējams lietderīgi mentora darba amatu, izņemt no administrācijas, bet iekļaut pedagogu darba samaksā. M.Jansone sniedz komentāru, ka ļoti iespējams, ka šis iekšējās robežas varētu atbrīvot, vienīgi atceramies pieredzi, ka atbalsta personāla finansējums diemžēl nenonāca līdz atbalstam skolēnam.

I.Balamovskis jautā, vai jaunajā modelī ir skaidri norobežots finansējuma pieaugums, kas izriet no likmes celšanas un ko veido pārējās izmaiņas. R.Kalvāns sniedz atbildi, ka savā prezentācijā jau rādīja to apmēru, kas veidojas tikai no likmes izmaiņām (65,2 tūkst. € esošā dotācija un 74,3 tūkst. € tikai no likmes izmaiņām, pārējais līdz 99,7 tūkst. € veidojas no citām modeļa izmaiņām). M.Jansone savukārt sniedz komentāru, ka IZM nevēlējās šobrīd ierobežot skolu vadību ar vēl papildu aspektiem finansējuma sadalē. I.Grigorjevs sniedz komentāru, ka ņemot vērā, ka no atbalsta personāla finansējuma 5,43% ies uz pašvaldībām un šo finansējumu skola pārdalīt nevarēs, un tas zināmā mērā mazinās šo problēmu. Skolām, kurām ir iekļautie bērni, būtu svarīgi, ka ir būtiskāks atbalsts.

G. Mačtams ziņo par Ventspils novada skolu testa rezultātiem. Saņemot IZM datus, bija vairāk interese, kā radušies šie skaitļi. No IZM tika saņemta atbilde, ka, ņemot vērā, ka liela daļa Ventspils novada skolu ir mazās skolās, šī proporcija tika dalīta mazāka. Ventspils novadā organizējam kopīgu tikšanos un vienojamies, ka dalot šo finansējumu necentāties ievērot šo proporciju 60% un 40%. Bija no 10% līdz 20%, pamatā līdz 30%. Ar šādu tarififikāciju visas skolas var labi dzīvot. Ieliekot 90% un 10% proporciju, tas mums četrās mazajās skolās ar 60-

70 bērniem, šajās skolās iznāk pieaugums. Ņemot vērā uzstādījumu par skolas tuvumu dzīves vietai, tad finansējumu saņem klases, kurās ir pa kādam skolēnam zem 8. Uz tā rēķina arī šis pieaugums ir mazajās skolās. Ja ir pamatskola ar 140 skolēniem, tad savukārt sanāk samazinājums, ja salīdzina ar esošo modeli. Bet arī varbūt ne tik būtisks, lai varētu secināt, ka šajā modelī rastos lielas problēmas. G.Mačtams atzīmē, ka attiecībā uz administrāciju savukārt varēja pamanīt vienu trūkumu, ja salīdzina ar esošo modeli. Šobrīd tiek rēķināts finansējums atbilstoši normēto skolēnu skaitam. Normēto skolēnu skaitu rēķinot jau tiek ierēķināti skolēni, kas mācās speciālajās programmās, un attiecīgi, kad no tā rēķina administrācijas 15% šī daļa palielinās. Šajā modelī, lai arī speciālo bērnu finansējums sanāk pat lielāks, nekā palielinot kā iepriekš koeficientu no 1 uz 2, tomēr tā nauda ir atsevišķā ailītē, un tā nav iekļauta formulā, no kuras rēķina administrācijas izdevumus. Jo speciālie bērni, protams, rada arī papildu darbu administrācijas posmā un būtu labi iekļaut šos bērnus administrācijas aprēķinā. G.Mačtams turpinot par administrācijas jautājumu arī secina, ka nebūtu pareizi, ka 10% būtu tikai vietniekiem skolās līmenī un 5% savukārt būtu novirzīti pašvaldībai direktora atalgojumam. Ja tā ir papildus iespēja pašvaldībai izvērtēt algu virs minimālās likmes, tas būtu pieņemami, bet ja no 5% sanāktu direktora alga, tad skolā jābūt vismaz 600-700 skolēniem, savādāk no tiem 5% direktora alga nevar izveidoties. G.Mačtams rosina uz šo finansējumu skatīties kopumā, t.i. ja tur paliek pāri finansējums, tad pašvaldībai rodas iespēja paaugstināt likmi direktoriem virs minimālā noteiktā. G.Mačtams informē, ka diskutējot ar novada direktoriem par piedāvāto 60% un 40% proporciju, ir saņemta informācija, ka šobrīd nav tādas prakses un tā teikt, pieraduma, strādāt situācijās, kad ir tik liela laika proporcija pārējiem pienākumiem. Ja šī proporcija visa būs vienāda, tad būs taisnīgi. Tomēr G.Mačtams šeit norāda, ka šī proporcija tomēr ir atšķirīga gan pa klašu grupām, gan pa mācību priekšmetiem un, piemēram, mākslas skolotājam ir iespēja ieraudzīt un novērtēt darbu, savukārt matemātikas skolotājam darba labošana var prasīt 15 minūtes. Arī domājot par profesionālās ievirzes skolās un pirmsskolās nevaram tomēr iet uz to, ka visos gadījumos ir absolūti vienādi jāgatavojas. Tā kā par šo proporciju ir vērts domāt detalizētāk. Vēsturiski atceroties, skolotājiem bija 18 stundu likme, savukārt, papildu stundas bija tikai latviešu valodas un matemātikas skolotājiem par rakstu darbu labošanu. Pēc tam tika arī atsevišķi aprēķinātas stundas par konsultācijām un gatavošanos. Labošana, konsultācijas un gatavošanās stundas tarifācijā tika uzskaitītas atsevišķi un varēja atšķirties gan pa priekšmetiem, gan klašu grupām. Tagad nevajadzētu to visu salikt kopā un noteikt visiem vienādi. Šobrīd saprotam, ka atkal viss tiek salikts kopā. G.Mačtams arī akcentē, ka attiecībā uz skolotāju skaitu, ir radies tāds priekšstats, ka jo lielāks ir skolotāju skaits, jo tas ir vērtējams negatīvi. Piemēram, lai skolā mācītu fiziku reizi nedēļā atbrauc pedagogs, nevis tiek sūtīts cita mācību priekšmeta skolotājs uz papildu kursiem. Skolotāju skaits varētu nebūtu noteicošais pie laba vai slihta novērtējuma.

Diskusija:

I.Grigorjevs sniedza komentāru pēc sēdes, ar mērķi pastiprināt vienu no G.Mačtama komentāriem. Ir jāņem vērā, ka "citu pienākumu" apjoms mainās ne tikai dažādu mācību jomu pedagogiem, bet arī atkarībā no skolēnu skaita klasē. Būtu ierosinājums mērķa minimālo stundu skaitu tomēr sasaistīt ar klases izmēru, piemēram,

- 1) ne mazāk kā 30% mazajām klasēm,
- 2) ne mazāk kā 35% vidējām klasēm,
- 3) ne mazāk kā 40% lielajām klasēm.

Pretējā gadījumā ir risks iegūt netaisnīgu sistēmu, kurā vienlīdz daudz laika jāapmaksā gan matemātikas skolotājam, kurš strādā ar astoņiem bērniem, gan tādām, kas strādā ar 26 bērniem. Tas ļautu arī uzturēt arī līdzīgāku samaksu par darba stundu starp dažādām skolām. Arī skolas iekšienē situācija ir līdzīga, piemēram, Ogres 1. vidusskolā angļu valodas skolotāji strādā ar 13 skolēniem grupā, savukārt, matemātikas skolotāji strādā ar 26 skolēniem klasē.

Nolēma:

2.1. Lūdz darba grupas pārstāvjus līdz š.g. 6.maijam iesniegt viedokli un priekšlikumus par iespējamo risinājumu direktoru un vietnieku mācību stundu saglabāšanai viņu esošās slodzes ietvaros.

2.2. Lūdz darba grupas pārstāvjus līdz š.g. 6.maijam iesniegt savus priekšlikumus un rezultātus par skolu testiem atbilstoši IZM nosūtītajam finanšu aprēķinam.

3. Skolu tīkla vadlīnijas

4. Izglītības iestāžu uzturēšanas izmaksas

Klātesošo diskusija par 3. un 4. darba kārtības punktu.

I.Balamovskis reflektē diskutēto 2021.gada 22.aprīlī Latvijas Pašvaldību savienības Izglītības un kultūras komitejā un atzīmē, ka pirms norit diskusija par to, vai 30% virs vidējām izmaksām uz vienu izglītojamo, būtu nepieciešams vienoties par detalizētāku metodoloģiju. Nav skaidra dalījuma starp novadu līmeni, kurā bija precīzi definētas netiešās izmaksas, un izglītības iestādes līmeni, kur ir citādāka pieeja, kurā šīs izmaksas ir iekļautas. Tāpat arī par skolu tīkla vadlīnijām būtu kategorisks iebildums, ja tajās saglabātos nosacījums, ka valstspilsētās un administratīvajos centros nebūtu tiesības veidot skolu filiāles. Tur būtu nepieciešams tuvāks skaidrojums. Šeit būtu atbalstāms publiskot to, par ko esam vienojušies, bet neprecīzus skaitļus nebūtu korekti atstāt abos dokumentos. L.Buceniece atbild par vadlīnijām, ka tās tiks sūtītas Izglītības pārvaldēm. Saeimas Izglītības, kultūras un zinātnes komisija sagaida no IZM konkrētus priekšlikumus par skolēnu un skolotāju proporciju, klašu piepildījumu u.c. aspektiem. Izstrādātais materiāls ir tikai vadlīnijas, tas nav normatīvais dokuments.

I.Dundure izsakās, ka attiecībā uz jautājumu par izdevumiem uz vienu izglītojamo jābūt visaptverošai metodoloģijai, jo strādājot ar neprecīzu metodoloģiju var izveidoties izkropļots gala rezultāts. Ja pašvaldība pieņem lēmumu par izglītības iestādes turpmāko darbību, tad jārespektē, ka tā var īstenot dažādas programmas – pirmsskolas, interešu izglītību, profesionālā ievirzi, pamatskolu – vadlīnijās jābūt precīzi atrunātam arī šim aspektam. Pretējā gadījumā šobrīd skola sākas un beidzas tikai ar vidusskolu vai pirmsskolu, ignorējot pārējos posmus. I.Dundure aicina noteikt termiņu, kādā darba grupas dalībnieki sniedz komentārus gan par vadlīnijām, gan par izdevumiem uz vienu izglītojamo.

Nolēma:

4.1. Lūdz darba grupas pārstāvjus līdz š.g. 6.maijam iesniegt viedokli un priekšlikumus par skolu tīkla vadlīnijām un izdevumu uz vienu izglītojamo rezultātu kopsavilkumu.

5. Dažādi, t.sk. pirmsskolu izglītības iestāžu jautājums

Diskusija par darba grupas rezultātiem:

L.Buceniece ziņo, ka tuvākā periodā tiks sagatavots konceptuālais ziņojums uz Ministru kabinetu, kurā tiks piedāvāti varianti pedagogu darba samaksas modeļa pilnveidei. Darba grupai nav tāda mandāta, kas ļautu lemt finanšu jautājumus par pedagogu darba samaksu.

I.Vanaga izsakās, ka atbilstoši darba grupai uzdotajiem trīs uzdevumiem – pedagogu darba samaksas modeļa pilnveide, skolu tīkla vadlīnijas un netiešās izmaksas izglītībā – būtu lietderīgi piedāvāt tālāk konkrētus priekšlikumus. Direktoru paustās bažas un aprēķinos balstītie secinājumi par to, ka būs nepieciešams rast daudz papildu pedagogus, ja tiks piemērota 60% un 40% proporcija, ir saprotami, tomēr I.Vanagai nav dots kāds cits mandāts no LIZDA, kā vien šādas proporcijas uzturēšana, neatkarīgi no tā, kāds ir pārējo darba grupas pārstāvju redzējums.

I.Balamovskis izsakās, ka, protams, darba grupas redzējums, kuru vajadzētu sasniegt vidējā termiņā ir tieši šī 60% un 40% proporcija, tomēr testu rezultāti skaidri apliecināja to, ka to nevar īstenot viena gada ietvaros un ir nepieciešama pakāpeniska pāreja. Tāpēc arī tiek izskatīti varianti dažādiem procentuāliem sadalījumiem, piemēram, atkarībā no klašu posma, tie varētu būt 65% un 35%, vai 70% un 30%. Ir ļoti labi, ka ir dota šī cerība par algas likmes pieaugumu un arī šis pakāpeniskais darbs ar kontaktstundu proporciju arī noteikti veicinās jauno speciālistu piesaisti.

I.Vanaga norāda, ka vēsturiskā pieredze tomēr viņai liek būt skeptiskai un nav ticības tam, ka pakāpenisks grafiks varētu īstenoties.

M.Jansone kopsavelk darba grupas lielā vairuma izteikto viedokli, t.sk. tērzētavā vēlreiz apliecināto, ka slodzei nosaka "ne mazāk kā" un to attiecinot uz 30%.

L. Buceniece izsakās, ka šādi gadījumi varētu būt pieļaujami, bet to neveidot kā galveno virzienu, vienkārši paredzot elastību praksē, ko pierāda arī darba grupas dalībnieku praktiskie aprēķini.

I.Grigorjevs arī atbalsta ilgtermiņā pāreju uz 60% un 40%, taču šajā procesā ir nepieciešams pakāpeniskums. Pēdējos gados ir pierādījies, ka tomēr pedagogu atlīdzības pieauguma grafiks ir pildīts un arī šeit jābūt tādai pat pieejai, kur arī būtu vienkāršāk pakāpeniski piesaistīt iztrūkstošās vakances.

G.Lāce izsakās, ka arī piedāvātais pedagogu atlīdzības pieaugums ir ļoti pieņemams, un būtu tikai samērīgi, ja mēs kopā respektētu pieejamo skolotāju resursu un apzinātos realitāti, ja tiktu stingri noteikta proporcija 60% un 40%.

R.Kalvāns rezumē, ka ļoti svarīgi ir, cik lielu ietekmi mūsu lēmumi ietekmēs pedagogu studijas pievilcību. Tieši proporcijas virzības pakāpeniskums dotu iespēju izglītības nozarē ienākt jauniem skolotājiem un arī šī vakanču problēma varētu daudz vieglāk risināties.

L.Buceniece izsakās, ka noteikumu grozījumu pamattekstā varētu tikt ieteikta 60% un 40% proporcija ar pārejas periodu līdz 2025.gadam, kura pastāvētu nosacījums ar "ne mazāk kā 30% citiem pienākumiem".

R.Kalvāns aicina gan LIVA, gan LIZDA, gan LPS organizēt biedru diskusijas par šo piedāvājumu un ļoti iespējams, ka šis ir pieņemams kompromiss.

M.Jansone informē arī, ka Saeimas Izglītības, kultūras un zinātnes komisijā tiek skatītas Izglītības attīstības pamatnostādnes 2021.-2027.gadam, kur katram gadam ir ieplānots pieaugums zemākai algas likmei par 8,4%. Tas ir straujāks nekā tautsaimniecības vidējās darba algas pieaugums, kuru Finanšu ministrija vidējam termiņam prognozē 5% apmērā.

L.Buceniece informē par pirmsskolas izglītības iestāžu jautājumu. Darba grupa vienojās par proporcijas maiņu, kur tika ļoti būtiski samazināts pirmsskolas bērnu skaits uz vienu pedagogu. Darba grupa lūdza uzsākt likmes izlīdzināšanu jau no 2021./2022.mācību gada 1.septembra. Darba grupa, kas patlaban strādā pie vadlīnijām, lūdza nenoteikt slodzes sadalījumu, un akcentēt to, ka rotaļnodarbības nav visas dienas garumā. Jo faktiskajā situācijā 5-6 gadīgo bērnu apmācībā pie skolām apmācības norit pusi dienas, pie interešu centriem tās mēdz būt tikai četras stundas dienā, un pateikt, ka visiem obligāti jābūt rotaļu nodarbībām visas dienas garumā, nav pareizi. Šādam slēdzienam arī ir piekrituši pašvaldību nozares speciālisti. M.Jansone papildina, ka tika rēķināti uz 12 un 10 bērniem pedagogi un arī papildu nepieciešamie pedagogu palīgi. Vienlaikus diemžēl jāatzīst, ka daļā pašvaldību šo papildu finansējumu izmantos likmes celšanai, tomēr ļoti ceram, ka lielākā daļa tomēr piesaistīs lielajās grupas papildu pedagogu. M.Jansone informē, ka arī pakāpenisko vienas stundas darba samaksas izlīdzinājumu IZM paredz virzīt 2022.gadam kā jaunās politikas iniciatīvas (prioritārie pasākumi), un šobrīd būs svarīgi arī politiski pieņemt lēmumu, kā rast finansējumu jau sākot no 2021.gada 1.septembra.

I.Vanaga aicina IZM iesniegt Saeimas Izglītības, kultūras un zinātnes komisijā š.g. 5.maijā iesniegt vairākus scenārijus likmes pieaugumam, piemēram, 5%, 10% un 15%, lai politiķi var izvēlēties no dažādiem variantiem. I. Balamovskis izsaka atbalstu šim priekšlikumam. M.Jansone izsakās, ka šeit neredzam problēmu šādus aprēķinus piedāvāt – gan ietekmi uz valsts budžetu, gan uz pašvaldību budžetu.

L.Buceniece pateicas visai darba grupai par darbu, un informē, ka darbs pie modeļa pilnveides turpināsies atbilstoši iesniegtajiem priekšlikumiem, kā arī IZM iesniegs Ministru kabinetā konceptuālo ziņojumu par scenārijiem pedagogu darba samaksas modeļa pilnveidē, par ko noteikti tiks arī informēti darba grupas pārstāvji.

Nolēma:

5.1. Darba grupa atbalsta priekšlikumu 60% un 40% darba slodzes proporciju ar pārejas periodu līdz 2025.gadam, ar proporciju citiem pienākumiem ne mazāk par 30%. LIZDA pārstāve I.Vanaga uztur individuālu viedokli, ka 60% un 40% proporcija jāievieš jau 2022./2023. mācību gadā.

5.2. Lūgt IZM pirmsskolas izglītības skolotāju vienas darba stundas likmes paaugstināšanā piedāvāt Saeimas Izglītības, kultūras un zinātnes komisijā vairākus pieauguma scenārijus, piemēram, 5%, 10%, 15% pieaugumu.

5.3. IZM veiks modeļa precizējumus atbilstoši darba grupas ierosinājumiem un aicinās ekspertus un auditoru kompānijas veikt modeļa izvērtējumu.

5.4. IZM iesniegs konceptuālo ziņojumu Ministru kabinetā un informēs par to darba grupas pārstāvjus.

2021.gada 23.aprīlī sanāksmi slēdz plkst. 13:00.

Darba grupas vadītāja

L.Buceniece

Sanāksmi protokolēja

M.Rozenštoka

26.04.2021. 11:06

6786

M.Rozenštoka

6704 7792; marite.rozenstoka@izm.gov.lv